

The image features a white background with clusters of vibrant green leaves in the corners. The leaves are detailed with visible veins and some have small water droplets on them. In the center, the Thai text 'มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม' is written in a bold, black, sans-serif font.

มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่คนให้ความสนใจ เพราะ
สภาพแวดล้อมรอบๆตัวเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และ
ก่อให้เกิดผลกระทบกับชีวิตความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิต

ประเภทของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมที่เกิดโดยธรรมชาติ

มีชีวิต

- มนุษย์
- สัตว์
- พืช

ไม่มีชีวิต

- ความชื้น
- แสงแดด
- แร่ธาตุ

สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

รูปธรรม

- อาคาร
- ถนน
- รถยนต์

นามธรรม

- ศาสนา
- ความเชื่อ
- ประเพณี

สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม (Environmental) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ โดยสรุป สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ประกอบด้วยสิ่งมีชีวิตกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ตลอดทั้งสิ่งที่ให้คุณประโยชน์และเกิดโทษขึ้นในการดำรงชีวิตของมนุษย์

คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อม

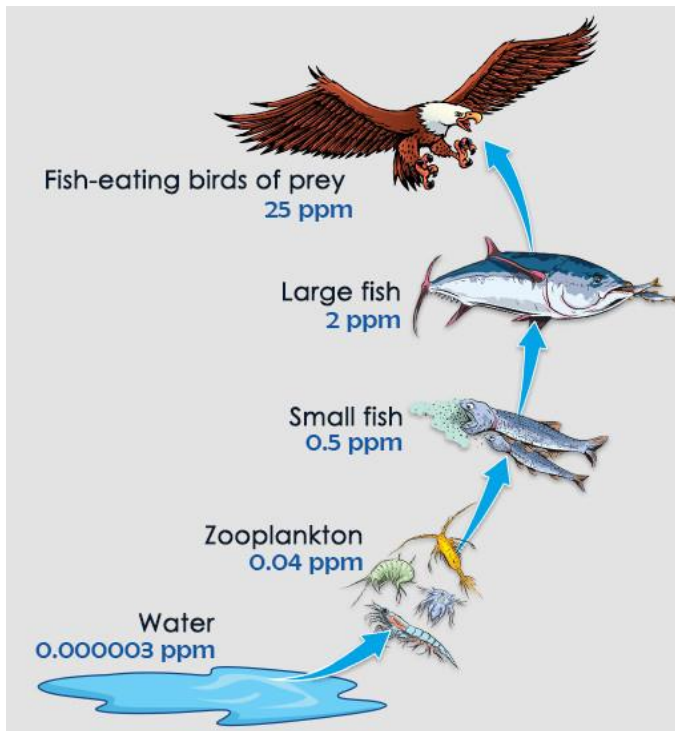
1. สิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดจะมีคุณลักษณะเฉพาะตัว

ที่เป็นเอกลักษณ์และสามารถ
จำแนกว่า เป็นส่วนหนึ่งของ
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติหรือ เป็น
ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้ชัดเจน
เช่น ต้นไม้ยืนต้น ต้นไม้ล้มลุก

คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

2. สิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดจะปรากฏอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอื่นเสมอ และมีความสัมพันธ์กันตามกิจกรรมและหน้าที่อย่างเป็นระบบ

สิ่งแวดล้อมมักจะไม่ใช่โดดเดี่ยว มักจะต้องพึ่งพาสิ่งแวดล้อมอื่น เพื่อการอยู่รอดและรักษาสถานภาพของตน

คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

3. เมื่อสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งส่วนใดถูกทำลาย จึงมักก่อให้เกิดผลกระทบ
ต่อสิ่งแวดล้อมอื่นในระบบด้วยเสมอ

สิ่งแวดล้อมทั้งหลายต่างมีความสัมพันธ์
กัน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น
การเผาป่า ทำให้สัตว์ป่าถูกทำลาย
ดินเสื่อมคุณภาพ คุณภาพน้ำเสื่อม
ลง ส่งผลถึงชีวิตในแหล่งน้ำ

คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

4. สิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดจะมีความทนทาน และเปราะบางต่อการ
ถูกระทำในสภาพแวดล้อมต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน

ปลาบางชนิดสามารถมีชีวิตอยู่ได้ในสภาพน้ำที่มีอุณหภูมิต่ำใกล้จุดเยือกแข็งได้
แต่บางชนิดอยู่ได้เฉพาะในน้ำอุ่น สัตว์น้ำบางชนิดเมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงเพียง
เล็กน้อย หรือแม้แต่ช่วงเวลาไม่ยาวนานนักก็มีผลกระทบต่อชีวิตได้

สิ่งมีชีวิตจำนวนมากที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
ได้ แสดงถึงความทนทานต่อสภาพแวดล้อมสูง

คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

5. สิ่งแวดล้อมทุกลักษณะจะมีคุณลักษณะไม่คงสภาพ มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งด้านปริมาณและคุณลักษณะ

เช่น พัฒนาการเจริญวัยของมนุษย์ ฯลฯ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ พัฒนาการของเมืองก็มักเป็นไปตามระบบกลไกสิ่งแวดล้อม

ประเภทสิ่งแวดล้อม

1. สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (Natural Environment)
2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man – Made Environment)

1. สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (Natural Environment)

เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ ซึ่งอาจใช้เวลาเพียงหนึ่งชั่วโมง หรือวัน จนถึง
หมื่น ๆ ปี ลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติก็คือ
สิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดจะต้องมีความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เสมอ
จะไม่เกิดอยู่อย่างโดดเดี่ยว **สามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด** คือ

1. สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (Natural Environment) ต่อ

1.1 สิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต (Biotic Environment)

Illustration by Jeff Graden / property of Delta Education

มีลักษณะเฉพาะสมบัติเฉพาะตัวของสิ่งมีชีวิต เช่น พืช สัตว์ และมนุษย์ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิตเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะของการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่อยู่รอบๆ สิ่งเหล่านั้นเป็นหลักสำคัญ

1. สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (Natural Environment) ต่อ

1.2 สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต (Abiotic Environment)

เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตอาจมองเห็นได้หรือไม่เห็น เช่น
ดิน น้ำ อากาศ รังสีความร้อน แสงสว่าง เสียง

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของโลก ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. ธรณีภาค คือส่วนที่เป็น
ของแข็งของเปลือกโลก ประกอบด้วย
พื้นดินหินและแร่ธาตุต่างๆ

2. อุทกภาค คือ ส่วนที่เป็นพื้นน้ำ
ปกคลุมพื้นโลก มีทั้งสภาพที่เป็น
น้ำจืดและน้ำเค็ม

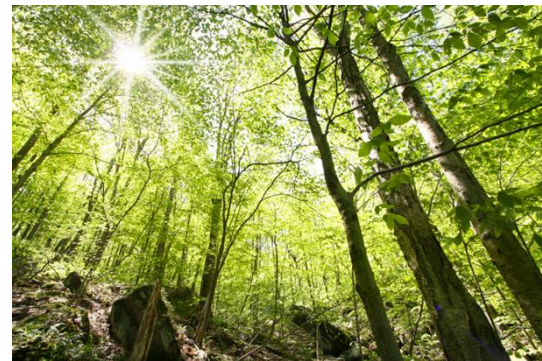

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของโลก ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

3. ภาควรรยากาศ คือ ส่วนของบรรยากาศที่ห่อหุ้มโลก ซึ่งประกอบด้วยก๊าซต่างๆ ฝุ่นละออง พลังงานความร้อนและแสงสว่างจากดวงอาทิตย์

4. ชีวภาค คือ บริเวณที่มีสิ่งมีชีวิตกระจายตัวอยู่ทั้งบนพื้นดิน ในดิน ในแหล่งน้ำ และในบรรยากาศ

2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man- Made Environment)

เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์พัฒนาและใช้เทคโนโลยี เพื่อปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เพื่อยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตและการอยู่
รวมกันเป็นสังคม **แบ่งเป็น 2 ลักษณะ** คือ

2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man- Made Environment) (ต่อ)

2.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment)

เป็นวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการมีชีวิตรอยู่ ได้แก่ อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะของใช้ต่างๆ ฯลฯ โดยใช้วัตถุดิบ จากธรรมชาติ

2.2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social Environment)

มีลักษณะที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา จารีต ระเบียบข้อบังคับ วิถีชีวิตของประชาชน รวมถึงวิทยาการในสาขาต่าง ๆ เช่น นวัตกรรม เทคโนโลยี ระบบเกษตร ระบบอุตสาหกรรม เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

มนุษย์เรามีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ มนุษย์อยู่กับธรรมชาติตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่รอบตัวมนุษย์ มีทั้งมนุษย์และธรรมชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ จะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม และการพัฒนาทางสังคมของมนุษย์ **ลักษณะความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติมี 2 ลักษณะ คือ**

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

1. การตั้งรับอิทธิพลของธรรมชาติ

เป็นอิทธิพลของธรรมชาติเหนือมนุษย์ สภาพแวดล้อมธรรมชาติจะเป็นตัวกำหนดทรัพยากร คุณลักษณะของมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของมนุษย์ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานการคมนาคมติดต่อ อาชีพ รูปแบบของสังคมและวัฒนธรรม ทั้งด้านความคิด ความเชื่อ การกระทำและวัตถุต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

2. การรุกรธรรมชาติ

มนุษย์มีคุณลักษณะที่แตกต่างจากสัตว์อื่น ฉลาดและมี**ขบวนการคิด**อย่างเป็นระบบทำให้มนุษย์ต่อสู้กับธรรมชาติ เพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่รอด**เอาชนะธรรมชาติ** โดยมนุษย์สามารถนำเอาทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น มนุษย์สามารถดัดแปลงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น สามารถตรวจสอบภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น การเคลื่อนตัวของพายุแผ่นดินไหว ผลจากการพัฒนาเทคโนโลยี มนุษย์สามารถสร้างสังคมมนุษย์จากสังคมแบบยังชีพ สังคมเกษตรกรรมและสังคม อุตสาหกรรม

บทบาททั้งเชิงรุกและเชิงรับที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ จะสลับเปลี่ยนกันโดยตลอด
แต่การเอาชนะธรรมชาติของมนุษย์ก็มีขีดจำกัด ถึงแม้มนุษย์จะแยกตัวจาก
ธรรมชาติ สร้างสังคมมนุษย์ขึ้นมา มนุษย์ก็ยังอยู่ในระบบกลไกของธรรมชาติ
นั่นเอง มนุษย์ยังไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้
ทั้งหมด

งานกลุ่ม

ให้นิสิตศึกษาค้นคว้าและนำเสนอเกี่ยวกับ ปัญหาสังคม **ทั้งในประเทศและต่างประเทศ**
ดังหัวข้อต่อไป จับสลากเลือกกลุ่มละ 1 หัวข้อ

รูปแบบการนำเสนอ

1. นำเสนอเป็น Power Point
2. ทำเป็นเล่มรายงาน 1 เล่ม
3. นำเสนอเนื้อหาให้ครบถ้วน พร้อมถึง
วิเคราะห์ สาเหตุ ผลของปัญหา การ
ป้องกันและแก้ไข และยกตัวอย่าง
ข่าวเกี่ยวกับปัญหาสังคมในหัวข้อที่
ตนเองได้รับ มา 3 ข่าวพร้อมแหล่ง
อ้างอิง

ปัญหายาเสพติด

ปัญหาความยากจน

ปัญหาคอร์รัปชัน

ปัญหาอาชญากรรม

ปัญหาวัยรุ่น

ปัญหาล่อลวงเด็กและเยาวชน

4. การนำเสนอ ส่งตัวแทนกลุ่ม
นำเสนอ (มีคะแนนในส่วนนำเสนอ
ด้วย)
- 5.ส่งแผ่น ซีดีไฟล์ นำเสนอ 1 แผ่น

นำเสนอในชั้นเรียนในวันที่ 1 ตุลาคม 2559